

Vergaderjaar 2011–2012

31 789

Staatsdeelnemingen Fortis en ABN AMRO

Nr. 41

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 oktober 2011

Met deze brief informeer ik u over recente ontwikkelingen bij ABN AMRO en over de start van NLFI, de zelfstandige organisatie die het aandeelhouderschap in ABN AMRO en ASR zal vervullen.

ABN AMRO

Eerder dit jaar heb ik met uw Kamer gesproken over de wijze waarop de Staat zich wil terugtrekken uit de financiële sector (Kamerstukken II 2010/11, 28 165, nr. 117). Ik heb daarbij toegezegd u te informeren over de voorwaarden die de Europese Commissie zou stellen om in te kunnen stemmen met de steunmaatregelen voor ABN AMRO en Fortis Bank Nederland in 2008 en 2009.

Op 2 augustus 2011 heeft de Commissie de volledige tekst van de voorwaarden gepubliceerd. Op basis van de staatssteunregels is een pakket steunmaatregelen en een herstructureringsplan goedgekeurd, waarbij een aantal voorwaarden is opgelegd om een eventueel concurrentievoordeel te compenseren. De Commissie kwalificeert een bedrag van tussen de € 4,2 en € 5,45 mrd als herkapitalisatiesteun en € 71,7 mrd als liquiditeitssteun. De volgende voorwaarden zijn aan ABN AMRO opgelegd:

1. Een verbod op overnames. Overnames zijn nog steeds mogelijk indien deze onder een bepaalde (cumulatieve) limiet vallen of onderdeel zijn van een bepaald type activiteiten, zoals private equity. Het verbod op overnames geldt voor een periode van drie jaar. De beperkingen die voor overnames gelden, kunnen tot maximaal vijf jaar worden verlengd indien de Staat na drie jaar nog steeds meer dan 50% van de gewone aandelen bezit.
2. Voortzetting van de restricties op prijsleiderschap, vergelijkbaar met de restricties die in 2010 werden opgelegd voor een periode van drie jaar.
3. Een verbod op het noemen van het staatseigendom in advertenties.

4. Klanten van private banking de mogelijkheid bieden om kosteloos over te stappen. De voorwaarde houdt in dat klanten van ABN AMRO MeesPierson gedurende twee maanden een kosteloze overstapservice wordt aangeboden. Dit wil zeggen dat ABN AMRO MeesPierson zijn klanten zal faciliteren bij een overstap naar een andere bank. ABN AMRO MeesPierson zal de eigen administratieve, overdrachts- en transactiekosten voor zijn rekening nemen.
5. Een rentebetaling aan de Staat van € 18 mln vanwege een herberekening van een aantal leningen.
6. Monitoren van nettorentebaten voor een periode van drie jaar.
7. Bepaalde beperkingen op het doen van couponbetalingen en het vervroegd aflossen van kapitaalinstrumenten. ABN AMRO mag beleggers geen coupon betalen op bestaande kapitaalinstrumenten die kwalificeren als core tier 1, tier 1 en tier 2 (waaronder preferente aandelen) en de bank mag tot en met 10 maart 2013 geen calloptierechten uitoefenen op deze instrumenten, tenzij hiertoe een juridische verplichting bestaat. Het besluit van de Commissie staat ABN AMRO toe op zijn gewone aandelen dividend uit te keren als deze dividendbetaling meer dan EUR 100 mln bedraagt.

Op 14 juni 2011 is ABN AMRO (en niet de Staat) bij het Hof in Luxemburg in beroep gegaan tegen het verbod op overnames. De werking van het bovenstaande besluit wordt niet opgeschort door het aantekenen van het beroep. Het wachten is nu op het verweerschrift van de Commissie.

Intussen verloopt de integratie van het voormalige Fortis Bank Nederland en ABN AMRO Bank naar wens. Ik heb met genoegen kennisgenomen van de interim-resultaten die ABN AMRO op 26 augustus jl. heeft gepresenteerd. Over het eerste halfjaar van 2011 is een nettowinst geboekt van € 864 mln, inclusief de kosten voor de fusie tussen ABN AMRO en Fortis Bank Nederland.

De bank heeft inmiddels een interim-dividend van € 200 mln aan de Staat uitgekeerd. De raad van bestuur heeft het gestelde vertrouwen hiermee waargemaakt. De strategische focus en de interne kostenbesparingen hebben in minder dan een jaar hun vruchten afgeworpen, ook voor de Nederlandse belastingbetaler.

ABN AMRO heeft, in overleg met de Staat, een dividendbeleid geformuleerd dat uitgaat van een uitkering van 40% van de gerapporteerde jaarwinst. Hiermee opereert de bank in lijn met vergelijkbare banken.

Oprichting en feitelijke start NLFI

Ingevolge de machtigingswet (Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen) is op 1 juli 2011 de Stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen opgericht. In de praktijk zal de stichting opereren onder de naam NLFI.

Met NLFI wordt invulling gegeven aan de breed gedragen wens in de Tweede Kamer het aandeelhouderschap in financiële instellingen op een zakelijke, transparante en niet-politieke wijze in te vullen.

Als bestuurders heb ik op 23 september 2011 benoemd de heer Michael Enthoven, mevrouw Lilian Gonçalves-Ho Kang You en de heer Diederik Laman Trip. Hiermee is NLFI verzekerd van zeer ruime ervaring in zowel de financiële als de publieke sector:

- De heer mr. M. Enthoven werkte jarenlang bij JP Morgan & Co en was bestuursvoorzitter van NIBC, waar hij ruime ervaring heeft opgedaan in corporate en investment banking. Sinds het najaar 2008 heeft hij als

adviseur bij het ministerie van Financiën gewerkt. In verband daarmee was hij onder meer commissaris bij ABN AMRO N.V. Thans is hij officier van justitie.

- Mevrouw mr. L.Y. Gonçalves-Ho Kang You is afkomstig uit de advocatuur en was onder andere lid van het College van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA). Als advocaat en adviseur is zij onder meer betrokken geweest bij fusies en overnames. Zij is thans staatsraad bij de Raad van State.
- Jhr.drs. D. Laman Trip was tot 2005 onder andere voorzitter van het bestuur van de ING Groep in Nederland en heeft ruime ervaring in retail banking en verzekeringen. Hij is op dit moment onder andere voorzitter van de raad van commissarissen en de raad van toezicht van de ANWB en voorzitter van de Raad voor Microfinanciering in Nederland.

Op 29 september 2011 zijn, overeenkomstig de machtigingswet, de aandelen ABN AMRO Group N.V., ASR Nederland N.V. en ABN AMRO Preferred Investments B.V. overgedragen en gecertificeerd. Het belang in RFS Holdings N.V. zal spoedig volgen.

De relevante toezichthouders hebben ingestemd met de aandelenoverdracht en DNB heeft laten weten geen bezwaar te hebben tegen de benoeming van de bestuurders.

Met deze stappen is NLFI daadwerkelijk van start gegaan. In de nieuwe situatie is de Staat certificaathouder, wat zijn invloed beperkt. Evenwel behoudt de minister van Financiën invloed op principiële of zwaarwegende beslissingen en kan hij het bestuur daarvoor bindende steminstructies geven. De Tweede Kamer zal via de minister van Financiën worden geïnformeerd over relevante ontwikkelingen.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager